

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Vragen aan Tuur Elzinga

VVSPTN conferentie

8 oktober 2020

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Minister Koolmees stelt voor het bestaande pensioenvermogen te verdelen op basis van de huidige rekenrente.

Dat betekent voor de grote fondsen (ABP, Z&W, PME, PMT) dat bij een dekkingsgraad van < 90% de lopende pensioenen met 10% tot 15% worden verlaagd.

Is de vakbond het hier mee eens ?

Zo niet, wat gaan jullie er aan doen ?

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

De economen Teulings, Boot en de Beer zeggen dat het pensioen goedkoper en zekerder kan door meer in aandelen te beleggen, een variabele premie te hanteren en meer solidariteit in het systeem te bouwen.

Hebben deze hoogleraren er niets van begrepen of hebben ze gelijk ?

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

De premiedekkingsgraad van de grote fondsen ligt rond de 75%. Dit betekent dat een kwart van de pensioenpremie niet door de deelnemers en de werkgevers wordt betaald maar aan het fondsvermogen wordt onttrokken .

Zo betalen de gepensioneerden ieder jaar meer dan 3 miljard pensioenpremie voor de actieven. Dit bedrag zou genoeg zijn voor 10% indexatie van de lopende pensioenen.

Zou het niet eerlijker zijn om het pensioengeld van de gepensioneerden ook te gebruiken voor hun pensioen in plaats van voor het premie tekort van de actieven ?

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Volgens het pensioenakkoord wordt ook de compensatie voor het afschaffen van de doorsneepremie voor een groot deel uit het pensioenvermogen gehaald.

De gepensioneerden die geen voordeel van het doorsneepremiesysteem hebben gehad, maar wel jaren lang hebben mee betaald aan het premietekort van de actieven krijgen dus nog een keer de rekening.

Vindt de FNV dit een eerlijke kostenverdeling ?

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Het gebruik van de risico vrije rente voor het bepalen van de toekomstige pensioenverplichtingen is altijd gemotiveerd met de bewering dat het pensioen een gegarandeerde uitkering was.

Volgens het pensioenakkoord vervallen alle garanties in 2026 bij het invaren.

Waarom wordt er dan nu nog vastgehouden aan deze rekenrente als de garanties er niet meer zijn ?

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

In de persberichten over het pensioenakkoord werd gezegd dat de rekenrente zou verdwijnen.

Maar in de stukken van het pensioenakkoord staat dat op pensioendatum het individuele pensioenkapitaal met de risico vrije rekenrente wordt omgezet in een pensioenuitkering.

Daardoor worden de pensioenuitkeringen systematisch te laag vastgesteld en blijven er grote kapitalen in het fonds achter voor de volgende generatie.

Is dat de bedoeling van de FNV ?

In het akkoord is vrijwel niets uitgewerkt over de “Solidariteitsreserve”

Hoe moet die volgens de FNV ingericht worden ?

Hoe voorkom je dat dit weer een “oppot buffer” wordt ?

Op pensioendatum is de verwachte levensduur van de deelnemer nog bijna 20 jaar. Bij een dergelijke beleggingshorizon zal geen econoom een belegging grotendeels in renteloze staatsobligaties adviseren.

Toch wordt dit in het pensioenakkoord voorgeschreven waardoor indexatie van lopende pensioenen vrijwel onmogelijk gemaakt wordt.

Waarom mogen de pensioenfondsen in overleg met de deelnemers niet zelf beslissen hoe er belegd wordt ?

Als de overheid het beleggingsbeleid voorschrijft, gaan ze dan ook de verliezen die daar uit voortkomen compenseren ?

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Volgens beleggingsexperts levert beleggen in aandelen met een risico buffer meer zekerheid bij een hoger rendement dan de belegging in staatsleningen die het pensioenakkoord voorschrijft voor het pensioenkapitaal van de gepensioneerden.

Waarom is daar niet voor gekozen ?

Moeten de gepensioneerden de overheid aan goedkope leningen helpen ? Daar is de ECB toch voor ?

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Volgens het pensioenakkoord wordt de sterftewinst per jaargang apart bepaald. Een fonds als Thales heeft minder dan 30 deelnemers per jaargang boven de 90 jaar.

Bij dit soort kleine aantallen wordt de indexatie helemaal afhankelijk van de toevallige overlijdensgevallen.

Wat is de zin van zo een regeling als er ook goede sterftetafels bestaan die de pensioenkosten voorspellen ?

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Tijdens de overgangperiode zouden de huidige pensioenregels blijven gelden met een grote kans op extra kortingen i.p.v. zicht op indexatie.

Hoe staat de FNV daar tegenover en wat willen ze daar aan doen?

(RK)

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Bij de overgang wordt het individueel bezwaarrecht opgeschort en dat bevestigt bij velen de indruk dat we in het nieuwe stelsel gerommeld worden.

Wat vindt de FNV hiervan ?

(RK)

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Minister Koolmees gaf in het Pro Pensioen interview aan dat hij ook demissionair de pensioenwetgeving wel door de kamer wilde halen.

Is het FNV het hier mee eens ?

(RK)

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Hoe onhoudbaar is het huidige pensioenstelsel als professor van Praag voor kan rekenen dat voor bijvoorbeeld geen premie inleg nodig zou zijn gezien het huidige kapitaal en het rendement dat het fonds daarop maakt?

Kortom is er wel een noodzaak voor deze grote operatie of was een correctie op de rekenrente genoeg geweest?

Wat vindt het FNV hiervan ?

(HM)

De pensioen-rendementen zijn door de lage rentestand en de verplichte obligatienering laag. Dan komt het omslagstelsel toch weer in beeld? Het vertrouwen in de tweede pijler is onder jongeren laag. En dat is jammer, zij vluchten, waar mogelijk, in de derde pijler. Geheel buiten het zicht van de vakorganisatie.

Verbeter de AOW, de eerste pijler, en voeg een deel toe aan de AOW, afhankelijk van de belasting die in het werkzame leven is betaald. En probeer de tweede pijler vertrouwen te geven.

(HM)

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

De aasgieren hangen al boven de pot van meer dan 1500 miljard.
Hoe voorkomt u dat de hobby van Koolmees, het afschaffen van de doorsneepremie betaald gaat worden door een greep in deze kas?
Is er kans dat bij een nieuwe regering deze goed werkende regeling (voor het gros van de bevolking) wel blijft bestaan?

(HM)

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Rekenrentes worden in alle EU-landen gebruikt. Die worden reëel gebruikt, zodat in Griekenland en Italië de pensioen omhoog kunnen. Alleen in Nederland wordt die kunstmatig laag gehouden rekenrente gebruikt om de dekkingsgraad laag te krijgen. Zodat rechthebbenden geen indexatie krijgen. En schrijft de DNB beleggingen voor die geen rendement opleveren. Door die voorschriften komt er ondanks 6 to 18% beleggingsrendement geen indexatie maar een korting. VVD, CDA, PvdA, GL, PvdD, CU en SGP (het middenveld) stemmen continue tegen elke verbetering.

Waarom gebruikt Nederland i.t.t. de rest van Europa, deze absurde rekenrente en beleggingsvoorschriften? Is dit het begin van pensioenonteyning?

(JL)

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

De dekkingsgraad van een pensioenfonds op 31 december van elk jaar is bepalend voor de beslissing om te indexeren c.q. te korten. De dekkingsgraad is, zoals we dit jaar ook konden zien, een dagkoers. Het jaargemiddelde van de dekkingsgraad zou reëler zijn.

Waarom is het FNV akkoord gegaan dat ook in het nieuwe pensioenakkoord de dekkingsgraad op één specifieke dag in het jaar (31 dec.) nog steeds bepalend voor beslissingen waarvan 10 miljoen mensen het volgende jaar direct maandelijks van afhankelijk zijn?

(JL)

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Zeggenschap over hun eigen gespaarde en collectief in fondsen beheerde loon is cruciaal. Zeggenschap om af te dwingen dat pensioenafspraken worden nagekomen en pensioenen, bij prudent beheer, worden geïndexeerd.

Wie of welke groeperingen blokkeren naar jouw mening op dit moment de zeggenschap van deelnemers in hun pensioenfonds?

(JL)

VVSPTN
Vereniging van (vroeg) gepensioneerden van
de Stichting Pensioenfonds Thales Nederland

Koopkrachtbehoud, dus indexering van aanvullend pensioen is cruciaal. Ons huidige pensioenstelsel wordt in veel internationale onpartijdige onderzoeken uitgeroepen tot het beste ter wereld. Een aantal zaken moesten aangepast worden aan maatschappelijke ontwikkelingen. Toch worden in het nieuwe akkoord grote, lees kostbare wijzigingen doorgevoerd. Bijv. op verzoek van een derde, de overheid, wordt ingevaren op een herverdeling die de indexering na 12 jaar alsnog 6 jaar langer zeker onmogelijk maakt. Zelfs kortingen van 10% per jaar zijn daardoor heel waarschijnlijk. Gepensioneerden met aanvullend pensioen worden als groep niet eens genoemd in de koopkrachtplaatjes. Zij genieten maar 15 jaar van hun uitgestelde loon, maar komen nu al 20% te kort. In 2026 zelfs 30-35%.

Klopt het dat het pensioenakkoord voordelen oplevert voor werkgevers, voor overheden, voor banken, maar dat indexering, dus koopkrachtbehoud niet bereikt wordt?

(JL)

Als de dekkingsgraad onvoldoende is zijn er twee mogelijkheden om die direct te verbeteren: korten en premieverhogingen. De werkgevers betalen een groot deel van de pensioenpremie. In het pensioenakkoord hebben de werkgevers een vaste pensioenpremie afgedwongen. Daarmee verdwijnt het belang van werkgevers om de foutieve invloed van rekenrente op dekkingsgraden af te schaffen.

Waarom heeft het FNV bij de onderhandelingen aan de werkgevers de zekerheid van een vaste werkgeverspensioenpremie gegeven?

(JL)